

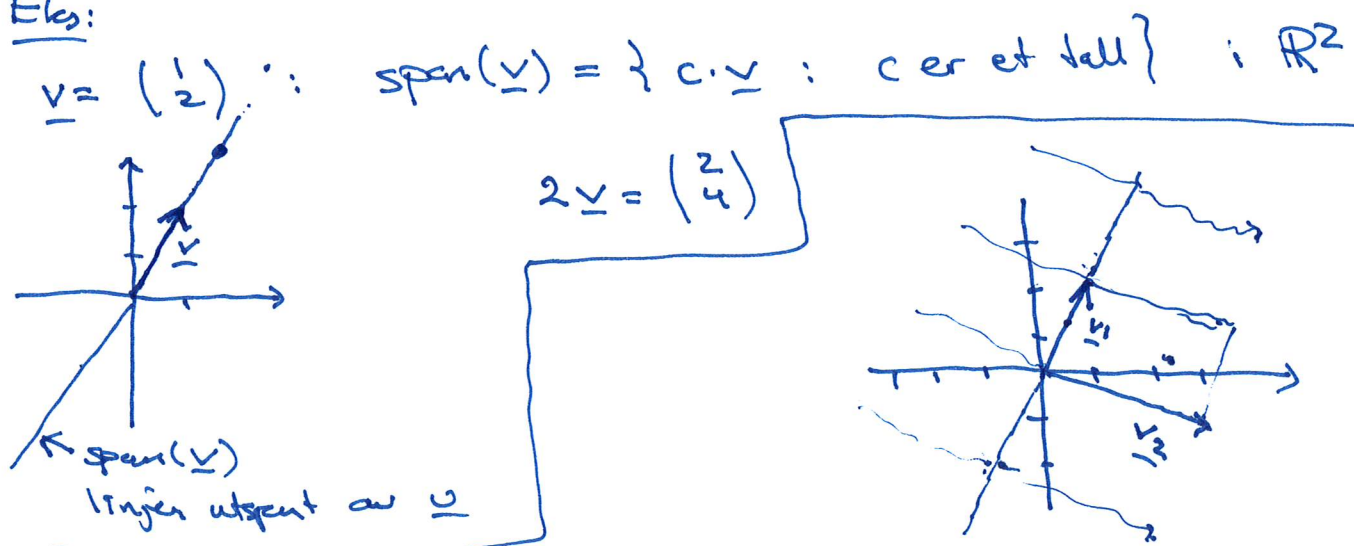
Plan

- 1 Lineære underrom og span
- 2 Lineær uavhengighet. Dimensjon og basis.

① Lineære underrom

$\left. \begin{array}{l} \underline{v}_1, \underline{v}_2, \dots, \underline{v}_r \\ r \text{ } n\text{-vektorer} \end{array} \right\}$ Defn. $\text{Span}(\underline{v}_1, \dots, \underline{v}_r) =$ mengden av alle
 lineærkombinasjoner
 av $\underline{v}_1, \underline{v}_2, \dots, \underline{v}_r$
 $= \left\{ c_1 \underline{v}_1 + c_2 \underline{v}_2 + \dots + c_r \underline{v}_r : c_1, c_2, \dots, c_r \text{ er tall} \right\}$
 underrom av \mathbb{R}^n
 (n -dim. koordinatsystem)

Eks:



Eb: $\underline{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} \quad \underline{v}_2 = \begin{pmatrix} 3 \\ -1 \end{pmatrix} : \text{Span}(\underline{v}_1, \underline{v}_2) = \left\{ c_1 \underline{v}_1 + c_2 \underline{v}_2 : c_1, c_2 \text{ tall} \right\}$

Defn - Et lineær underrom V av \mathbb{R}^n er en mengde $V = \text{span}(\underline{v}_1, \dots, \underline{v}_r)$ utspant av r n -vektorer $\underline{v}_1, \dots, \underline{v}_r$.

Merk: Lineære underrom har følgende egenskaper:

- i) $V = \text{span}(\underline{v}_1, \dots, \underline{v}_r)$ inneholder $\underline{0}$.
- ii) $V = \text{span}(\underline{v}_1, \dots, \underline{v}_r)$ har ingen krumming (rettlinjet)

Ex: i) $V_1 = \text{span}(\underline{v}_1)$

$$\underline{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix}$$

ii) $V_2 = \text{span}(\underline{v}_1, \underline{v}_2)$

$$\underline{v}_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

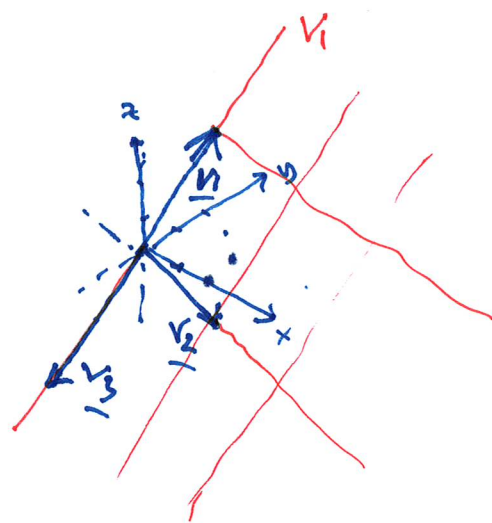
iii) $V_3 = \text{span}(\underline{v}_1, \underline{v}_3)$

$$\underline{v}_3 = \begin{pmatrix} -2 \\ -4 \\ -8 \end{pmatrix}$$

$$= -2 \cdot \underline{v}_1$$

$$V_3 = \text{span}(\underline{v}_1, \underline{v}_3) : \\ = \text{span}(\underline{v}_1)$$

$$= c_1 \cdot \underline{v}_1 + c_2 \cdot \underline{v}_3 \\ = c_1 \cdot \underline{v}_1 + c_2 \cdot (-2 \underline{v}_1) \\ = (c_1 - 2c_2) \cdot \underline{v}_1$$



2) Defn: Vektorene $\underline{v}_1, \underline{v}_2, \dots, \underline{v}_r$ kalles lineært uavhengige hvis (minst) én av vektorene er en lineær-kombinasjon av de andre vektorene, ellers kalles vektorene lineært uavhengige.

Ekse: $\underline{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \end{pmatrix}$ $\underline{v}_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}$

Lin. uavhengige:

$$\underline{v}_1 = c \cdot \underline{v}_2 \text{ eller } \underline{v}_2 = c \cdot \underline{v}_1$$

\Leftrightarrow

$$1 \cdot \underline{v}_1 - c \cdot \underline{v}_2 = \underline{0}$$

$$-c \cdot \underline{v}_1 + 1 \cdot \underline{v}_2 = \underline{0}$$

$$x \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \end{pmatrix} + y \cdot \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{aligned} x + 2y &= 0 \\ 4x + 3y &= 0 \end{aligned}$$

$$\left(\begin{array}{cc|c} 1 & 2 & 0 \\ 4 & 3 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{-4} \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 2 & 0 \\ 0 & -5 & 0 \end{array} \right)$$

$$\begin{aligned} x + 2y &= 0 & x &= 0 \\ -5y &= 0 & y &= 0 \end{aligned}$$

Kun triviell løsn.

\Leftrightarrow

$\underline{v}_1, \underline{v}_2$ lineært uavhengige

$(1, -c)$
løsn.

$x \cdot \underline{v}_1 + y \cdot \underline{v}_2 = \underline{0}$ har
ikke-trivielle løsninger

$$(x, y) \neq (0, 0).$$

$(-c, 1)$
løsn.

Resultat: $\underline{v}_1, \underline{v}_2, \dots, \underline{v}_r$ n -vektorer

i) Vektorlikningen $x_1 \cdot \underline{v}_1 + x_2 \cdot \underline{v}_2 + \dots + x_r \cdot \underline{v}_r = \underline{0}$ har

enten i) minst én fri variabel og uendelig mange løsn. eller ii) ingen frie variable og kun løsningen $\underline{x} = (0, 0, \dots, 0)$ (triviell løsn.)

ii) Vektorene $\underline{v}_1, \dots, \underline{v}_r$ er lineært uavhengige

i tilfelle i) og lineært uavhengige i tilfelle ii).

Defn: La V være et lineært underrom utspant av $\underline{v}_1, \dots, \underline{v}_r$.
Hvis $\underline{v}_1, \underline{v}_2, \dots, \underline{v}_r$ er lineært uavhengige, kalles de en basis for V . I så fall er $\dim V = r$.

Ex: $V = \text{span}(\underline{v}_1, \underline{v}_2, \underline{v}_3)$ $\underline{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}$ $\underline{v}_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 7 \end{pmatrix}$ $\underline{v}_3 = \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \\ 5 \end{pmatrix}$

i) $\underline{v}_1, \underline{v}_2, \underline{v}_3$ er ikke en basis for V fordi de er lineært uavhengige

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & -1 & 4 \\ 1 & 7 & 5 \end{pmatrix} \rightarrow \dots \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 5 & -2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

ii) $V = \text{span}(\underline{v}_1, \underline{v}_2, \underline{v}_3) = \text{span}(\underline{v}_1, \underline{v}_2)$
siden $\underline{v}_3 = \frac{11}{5}\underline{v}_1 + \frac{3}{5}\underline{v}_2$

iii) $\underline{v}_1, \underline{v}_2$ er en basis for V fordi de er lineært uavhengige

iv) $\dim V = 2$ \longrightarrow

Geometrisk tolking

$\dim V = 1$: linje
 $\dim V = 2$: plan
 $\dim V = 3$: hyperplan og $\dim 3$

Resultat: $\left. \begin{matrix} \underline{v}_1, \underline{v}_2, \dots, \underline{v}_r \\ n\text{-vektorer} \end{matrix} \right\} A = \left(\begin{array}{c|c|c|c} \underline{v}_1 & \underline{v}_2 & \dots & \underline{v}_r \\ \hline \end{array} \right)$

- i) $V = \text{span}(\underline{v}_1, \dots, \underline{v}_r)$ har $\dim V = \text{rk } A$
ii) Vektorene som svarer til pivotkolonnene danner en basis for V .
iii) De andre vektorene er lineær kombinasjoner av basisvektorene.

Eq:

$$\begin{aligned} 2x - 6y + 4z + 6w &= 0 \\ 3x - 11y + 7z + 2w &= 0 \\ x - 2y + z + 11w &= 0 \end{aligned}$$

Homogent lineært system

$$\begin{pmatrix} 2 & -6 & 4 & 6 \\ 3 & -11 & 7 & 2 \\ 1 & -2 & 1 & 11 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \leftarrow -1 \\ \\ \leftarrow 3 \end{array} \rightarrow \begin{pmatrix} -1 & 5 & -3 & 4 \\ 3 & -11 & 7 & 2 \\ 1 & -2 & 1 & 11 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \\ \leftarrow 3 \\ \leftarrow 11 \end{array}$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} -1 & 5 & -3 & 4 \\ 0 & 4 & -2 & 14 \\ 0 & 3 & -2 & 15 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \\ \\ \leftarrow -1 \end{array} \rightarrow \begin{pmatrix} -1 & 5 & -3 & 4 \\ 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 3 & -2 & 15 \end{pmatrix} \begin{array}{l} \\ \\ \leftarrow -3 \end{array}$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} -1 & 5 & -3 & 4 \\ 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & -2 & 18 \end{pmatrix}$$

w fri

$$\begin{aligned} \Rightarrow x &= -18t \\ -x + 5t - 3(9t) + 4t &= 0 \\ y - t &= 0 \Rightarrow y = t \\ -2z + 18t &= 0 \Rightarrow z = 9t \\ w &= t \end{aligned}$$

Løsning:

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -18t \\ t \\ 9t \\ t \end{pmatrix} = t \cdot \begin{pmatrix} -18 \\ 1 \\ 9 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\text{Løsning} = \text{span}(\underline{w}), \quad \underline{w} = \begin{pmatrix} -18 \\ 1 \\ 9 \\ 1 \end{pmatrix}$$

= lineært underrom
av dim 1.

